

NEGATIEF BRAINSTORMEN

Min x min = plus

Tijdens een brainstormsessie loopt de energie wel eens terug. Wat te doen wanneer de ideeënstroom stagneert maar toch de indruk bestaat dat er meer mogelijke oplossingen zijn?

Een negatieve brainstorm maakt gebruik van onze neiging de negatieve kanten van iets te zien. Het is vaak eenvoudiger aan te geven waarom iets niet zal werken (wat kan er bij dit project allemaal verkeerd gaan?) dan de positieve aspecten ervan te zien. Als we dan zo goed zijn in het aangeven van de negatieve aspecten, laten we er dan gebruik van maken! Het genereert veel humor, werkt motiverend en levert onverwachte oplossingen op.

Vijf stappen

Een negatieve brainstorm kent vijf stappen:

1. *Identificeer*

Identificeer het probleem of de uitdaging en schrijf de positieve probleemformulering op een flipchart. Bijvoorbeeld: hoe kunnen we de processen in onze organisatie verbeteren?

2. *Herformuleer*

Herformuleer de probleemstelling in negatieve zin. Bijvoorbeeld: hoe kunnen we ervoor zorgen dat onze processen aan alle kanten misgaan?

3. *Vererger*

In plaats van te vragen naar mogelijke oplossingen van het probleem wordt nu gezocht naar alles wat het probleem zou kunnen verergeren. Zorg ervoor dat de ideeënstroom spontaan blijft en niet onderbroken wordt door kritiek. De gekste ideeën vormen in de volgende fase vaak de basis voor uitstekende oplossingen. Vergeet in deze brainstormfase de oorspronkelijke probleemstelling en laat de menselijke natuur zijn werk doen: het aangeven van de negatieve aspecten.

4. *Onderzoek*

De output van deze brainstorm is

Figuur 1. Negatief brainstormen kan ook met memobriefjes

vervolgens de basis voor het vinden van nieuwe positieve ideeën voor een oplossing. Zet niet alleen de negatieve oplossingen om in positieve, maar onderzoek ook ieder negatief idee om te kijken of daarin mogelijk meerdere andere oplossingen verborgen zitten.

5. *Evalueer*

Evalueer de mogelijke oplossingen (zie ook Management Tools, nr. 4-2007 'Ideeselectoren').

Het is vaak eenvoudiger negatieve c.q. destructieve oplossingen te vinden dan positieve. Een negatieve brainstorm kan een welkome afwijking zijn naast de traditionelere technieken – productief en leuk!

Momenten van stilte

Hoe vaak komen we negatieve oplossingen daadwerkelijk tegen in onze omgeving? De volgende 'oplossingen' naar aanleiding van de vraag: hoe kunnen we ervoor zorgen dat onze processen aan alle kanten misgaan?, kunnen voor pijnlijke momenten van stilte zorgen:

- Geen ondersteuning door het management.
- Geef de betrokken medewerkers onvoldoende tijd.
- Zorg dat medewerkers niet betrokken worden in de processen waarom het gaat.
- Zorg dat managers niet getraind zijn in procesmanagement.
- Schakel geen facilitator of procesbegeleider in.
- Neem beslissingen op basis van gevoel in plaats van op basis van geverifieerde gegevens.
- Zorg dat de doelstellingen van verbeterprojecten niet aansluiten op het beleid en de strategie.
- Vraag niets aan de klant, maar ga ervan uit dat u wel weet wat deze wil.
- Ga niet op zoek naar de echte oorzaak van iets, maar doe aan symptoombestrijding.

HANS TERHÜRNE

Hans Terhürne is zelfstandig organisatieadviseur en trainer.

Procesmanagement en creatieve probleemoplossingstechnieken zijn voor hem, acterend vanuit zijn jarenlange ervaring als trainer en quality consultant (onder andere Balanced Scorecard en INK/EFQM), kernthema's. Hij is auteur van het boek Process Mapping en coauteur van Innovatie door Creativiteit. www.CreaMatics.nl

E-MAIL: hans.terhurne@creamatics.nl.